

Савера В. М.,
*здобувачка вищої освіти СВО магістра
навчально-наукового інституту права
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка*

АКТУАЛЬНИЙ ДОСВІД ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН СТОСОВНО ПОЛІТИКИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ МОЛОДІ

Основною причиною формування молодіжної політики як окремого напрямку соціальної політики є важкість процесу соціалізації молодих людей у сучасних умовах. Для того, щоб якомога менша частина молоді випадала з цього процесу і поповнювала собою різні маргінальні групи, провідними зарубіжними державами та їхніми суспільствами докладається безліч зусиль. За 10-12 років перебування в молодіжній віковій групі необхідно здобути освіту, оволодіти професійними навичками, засвоїти свої права і обов'язки, пройти курс громадянського і морального виховання, щоб вступити в самостійне життя як свідома особистість. Більшість країн світу визнають необхідність і важливість роботи з молоддю. Як пріоритетна мета сучасної державної молодіжної соціальної політики виступає зрівняння соціального статусу різних груп молоді.

Так, станом на сьогодні можна стверджувати, що у розвинених країнах Заходу реалізуються дві основні стратегії молодіжної політики. Перша передбачає державну допомогу окремим, найменш соціально захищеним і "неблагополучним" категоріям молоді за жорсткої регламентації витрачання коштів і категорій тих, хто потребує допомоги (тобто на які цілі має йти допомога і вичерпний перелік категорій тих, хто її потребує) [2, с. 728].

Друга, розроблена соціал-демократичними урядами низки країн Центральної та Північної Європи, виходить з розуміння відповідальності держави за інтеграцію всієї молоді та передбачає розробку соціальних програм, доступних для всіх молодих людей. У будь-якому разі участь (у тому числі фінансову) в реалізації стратегічних програм бере як держава, так і різні структури громадянського суспільства. Обсяг державної участі зумовлений різними

чинниками, зокрема, станом економіки, типом державного устрою, визначенням вікових меж групи (у низці країн молодь не виокремлюють в окрему групу, а об'єднують із дітьми), ступенем залученості країни до інтеграційних об'єднань та іншими чинниками.

Також останнім часом спостерігається тенденція переходу від централізованих загальнодержавних (національних) програм для всієї молоді до локальних, цільових проєктів, під час реалізації яких акцент робиться на зусиллях місцевих органів влади як таких, що наближеніші до конкретних споживачів та враховують демографічні, соціальні, економічні та політичні особливості конкретної території, де формується і реалізується молодіжна політика [1, с. 119].

Окремо варто виділити іншу важливу характеристику сучасної національної політики зарубіжних країн. Національна політика соціального захисту молоді більшості сучасних країн Європи залишається багато в чому традиційно протективною, тобто спрямованою на охорону, підтримку та сприяння молоді як вразливої соціальної групи. Але останні десятиліття на неї справляє дедалі більший вплив молодіжна політика Євросоюзу (розмаїття і діалог, гідність і демократична громадянськість, соціальна згуртованість, права і практична участь молоді). У національну політику окремих країн вносяться відповідні корективи, щоб молоді європейці не лише вписалися в реалії єдиної Європи та були там конкурентоспроможними, а й разом з іншими державами будували цю Європу. Для цього молоді люди мають розвивати нові здібності та навички.

Сучасна молодіжна політика спрямована не тільки на підтримку молодих людей, а й на те, щоб навчити їх ухвалювати рішення та обирати власний шлях (індивідуальний сценарій – тут мається на увазі відхід від традиційної моделі позитивної соціалізації – народився, навчався, знайшов роботу, почав забезпечувати себе, платити податки, одружився, народив дітей тощо), тобто молоді люди не приречені повторювати шлях батьків. Новий час диктує інші варіанти побудови долі з огляду на міграційну свободу, можливість зміни професії, навчання впродовж життя та інші можливості епохи глобалізації та науково-технічного прогресу. Комплексність викликів, які має прийняти молодь,

вимагає розглядати молодіжну соціальну політику не лише як самостійну сферу політики, а й як своєрідний міжсекторальний підхід.

При цьому, основними напрямками молодіжної соціальної політики є:

- лобіювання інтересів соціально неблагополучних підлітків. Багато органів як на державному, також і за наявності на федеративному рівні спрямовані координувати співпрацю з усіма організаціями та установами, зайнятими у сфері соціальної роботи з молоддю, а крім того, з роботодавцями, профспілками, науковими установами, федеральними міністерствами і агенціями з працевлаштування;
- стратегії та програми дій, спрямовані на витіснення дискримінації на ринку праці та в суспільстві. До прикладу, станом на сьогодні в Європі дуже популярна програма «Ксенос – життя і робота в різноманітті». Програма фінансується з коштів Європейського соціального фонду (ESF). Ксенос має на меті впроваджувати заходи, спрямовані на витіснення дискримінації та боротьбу проти ворожості до всього чужого, нетерпимості та расизму;
- інший важливий напрям – інтернет безпека (включно з мобільними телефонами). Тут міністерства соціальної політики працюють у співпраці зі спеціально створеними інформаційно-координаційним центрами, які підтримують і надають допомогу інтернет-користувачам, особливо дітям, підліткам, батькам і вчителям. Такі центри надають консультації, попереджають про можливі ризики, але також підкреслює позитивні можливості використання Інтернету, мобільних телефонів і комп'ютерних ігор (конфіденційність, спам, порнографія, кібер-булінг, погрози, переслідування людей через Інтернет або телефоном, як правило, протягом тривалого періоду та ін). Центри здійснюють зазначені функції в тісній співпраці з усіма національним та європейськими проектами в галузі забезпечення безпеки Інтернету. [3, с. 221-227, 313]

Виходячи із викладеного вище, сучасна соціальна політика передових країн Європи, перш за все, вирізняється дворівневістю (національний та європейський рівень), а також спрямована не тільки на класичні, а й найбільш актуальні сфери життя молоді для повноцінності та ефективності функціонування.

Список використаних джерел:

1. Сіленко А. Соціальна політика та її пріоритети у перехідному суспільстві . А. Сіленко. Людина і політика. 2013. № 1. С. 118-128.
2. Ярова Л.В. Створення людського капіталу як пріоритет сучасної соціальної політики . Л.В. Ярова . Держава і право. К., 2020. Вип. 49. С. 725-730.
3. Wood S., Quaisser W. The New European Union: Confronting the Challenges of Integration, Lynne Rienner Publishers, London 2018. 573 p.

Ячиченко М. С.,

*здобувачка вищої освіти СВО бакалавра
факультету права, публічного управління та адміністрування
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського*

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ В СФЕРІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Однією з найбільш уразливих груп населення у світі є внутрішньо переміщені особи, які часто піддаються порушенням прав людини. Вся структура міжнародного захисту ВПО ґрунтується на концепціях прав людини, а «права людини у сучасному світі стали одним з найбільш пріоритетних об'єктів міжнародно-правового регулювання, що трансформувались з морально-політичного явища у найважливішу частину всього міжнародно-правового процесу»[2]. Внутрішньо переміщені особи належать до економічно, соціально, психологічно та політично вразливої групи населення.

Міжнародні стандарти в галузі прав людини – це загальновизнані міжнародно-правові норми, які закріплюють на загальнолюдському рівні статус особистості і встановлюють перелік основоположних прав і свобод, обов'язок держав їх дотримуватися цих прав і свобод, а також межі можливого або припустимого їх обмеження.